

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus APRILL 2019

Peapiiskopi karjasekiri palvepäevaks ja paastuaja alguseks 2019

Sebedeuse pojad Jaakobus ja Johannes ütlesid Jeesusele: „Luba meile, et me istuksime sinu kirkuses üks sinu paremal ja teine sinu pahemal käel!“ Jeesus ütles neile: „Teie ei tea, mida te palute.“ Mk 10:37j

Armsad vennad ja õed, täna on meie kord tulla oma palvega Jeesuse juurde. Kuid millise palvega? Selleks tuleb meil kõigepealt oma südamed läbi katsuda.

Inimlikud soovid ja unistused võivad osutuda tühiseks. Näiteks jutustab üks vana lugu mehest, kes püüdis kinni kuldkala. Tagasi vabadusse pääsemise eest lubas kuldkala täita mehe kaks soovi. Esimesena soovis mees pudelit, mis juues mitte kunagi tühjaks ei saa. Kui soov täidetud, oli mees üliõnnelik. Just niisugusest pudelist oli ta alati unistanud. Ja mis oli teine soov? – Teine pudel samasugust!

Ka jüngrite palve tundub kummaline: luba meil istuda sinu paremal ja pahemal käel! Kui taevariik on niigi täiuslik, kui sealt midagi ei puudu ja kui seal midagi kehvemat ei olegi, mis mõte on siis muretseda paremate kohtade pärast!? „Teie ei tea, mida te palute,“ vastas Jeesus. Jah, nad tõesti ei teadnud seda. Küllap jüngrite seas susises juba vaikne võimuvõitlus, kuid selle kaugem eesmärk oli asjaosalistele veel teadmata, nagu see on teadmata paljudel juhtudel, kui otsitakse võimalust oma tahtmist kätte saada.

Kerge oleks jüngrite ootamatu soovi peale imestada, kui me ise poleks samasuguses olu- korras. Ei tahaks ju uskuda, et kristlastegi seas võib olla võimuvõitlust või erimeelsusi ka kõige väiksemate ja argisemate asjade üle, koguni tibatillukese karjakese kõige ustavamate seas – nende hulgas, kellest me usume, et nad on Jeesusele kõige lähemal – nagu Sebedeuse pojad Jaakobus ja Johannes.

Oi kui sageli me ärritume mitte selle pärast, et midagi oleks valesti, vaid lihtsalt siis, kui ei läinud nõnda, nagu mina oma isekuses tahtsin, kui ei teostunud see osa plaanist, mida ei sobinud avalikult

väljagi öelda! Oma pahameelele tuleb siis õigustusi otsida mujalt. Õigustusi leidub alati, aga probleem on meie südames.

Muutused väljaspool saavad alguse seest. Me kõik vajame meeleparandust. Meeleparandus peaks olema see positsioon, milles ristiinimesed võivad taotleda eelisjärjekorda! Kristuse kannatamisaeg annab selleks taas hea võimaluse. Kui tõlner lõi endale vastu rindu ja ütles: „Oh Jumal, ole mulle patusele armuline!“ (Lk 18:13), siis ta teadis, mida palus. Jeesus ütles, et ta läks oma kotta õigeks mõistetult.

Õnnistatud paastuaega soovides

+Urmas Viilma Tuhkapäeval, 6. märtsil 2019

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA APRILLIS.

T, 2. aprill kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 5. aprill kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 19** Haapsalu koguduste noorteõhtu (Jaani kirikus ja Jaanisaalis).

P, 7. aprill kl 11 Paastuaaja 5. pühapäeva jumalateenistus armulauaga (Jaani kirik). Kannatuse pühapäev. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe. **Kl 15** laulupeo koori proov (Jaanisaal).

T, 9. aprill kl 18.30 toomkoori proov (Jaani kirikus).

N, 11. aprill kl 17.30 Kogudusekool. Info – Karin Teder 53935121. Teema: "**Piibel.**" (Jaanimaja).

R, 12. aprill kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund. **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 13. aprill kl 9 – 12.30 Talgupäev „Teeme ära“ Talgujuht Kalle Jätsa 5062508

P, 14. aprill kl 11 Palmipuudepäha jumalateenistus armulauaga. Teema: Aukuninga alandustee. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kristo Hüdsi, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe. (Jaani kirik).

E, 15. aprill kl 12 Suure nädala esmaspäeva palvus. Jeesus Ketsemanis (Jaani kirik).

T, 16. aprill kl 12 Suure nädala teisipäeva palvus. Jeesus kohtu ees (Jaani kirik). **Kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 17. aprill kl 12 Suure nädala kolmapäeva palvus. Jeesus mõistetakse surma (Jaani kirik).

N, 18. aprill kl 18 Suure Neljapäeva armulauajumalateenistus. Püha armulaud. Teenib õpetaja Kristo Hüdsi ja organist Lia Salumäe (Jaani kirik).

R, 19. aprill kl 11 Suure Reede sõnajumalateenistus. Teenib õpetaja Kristo Hüdsi ja organist Lia Salumäe. Laulab koguduse segakoor (Jaani kirik).

L, 20. aprill kl 20 paasaküünla süütamine toomkiriku peaukse ees, paasaöö missa ja ristimine (toomkirik). Teenivad piiskop Tiit Salumäe, õpetaja Kristo Hüdsi, Kalle Jätsa, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe. Laulab toomkoor (toomkirik).

P, 21. aprill kl 11 Kristuse ülestõusmise püha jumalateenistus armulauaga. Lastekirik. Teema: Jeesus on surnuist üles tõusnud. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe. Laulab koguduse segakoor (toomkirik).

21. – 27. aprillil peab hommikupalvused kell 7.15 ja 8.15 Pereraadios piiskop Tiit Salumäe

T, 23. aprill kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

N, 25. aprill kl 17.30 Kogudusekool. Registreerimine ja info – Karin Teder 53935121. Kolmanda tunni teema: "**Käsud.1.**" (Jaanimaja).

R, 26. aprill kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund, hooaja lõpetamine (Jaanisaal). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 27. aprill kl 16 – Piibel köögis (Jaanimaja).

P, 28. aprill kl 11 Ülestõusmisaja 2. pühapäeva jumalateenistus. Teema: Ülestõusnu tunnistajad. **Naiskodukaitse mälestuspäev.** Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Teno Ilves (Toomkirik). **Kl 17.30** jumalateenistus De la Gardie hooldekodus.

T, 30. aprill kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

KOGUDUSE NÕUKOGU KOOSOLEK.

Haapsalu koguduse nõukogu pidas korralise koosoleku pühapäeval, 17. märtsil Jaani kirikus.

Nagu tavaks, algas nõukogu koosolek ühise jumalateenistuse ja armulaua osadusega.

Koosoleku alguses tegi õpetaja Tiit Salumäe kokkuvõtte koguduse tegevusest aastal 2018. Koguduse juhatuse koosolekud on toimunud reeglipäraselt. Kõik koosolekud on protokollitud ja protokollid edastatud EELK Konsistooriumile. Juhatus pidas üheksa koosolekut ja langetas 49 protokollilist otsust. Aasta kokkuvõtet saab lugeda praostkonna väljaandest Scripta Annalia 2018. Kogudusel on olnud hea ja tegus aasta. Meil on head koostööpartnerid.

Sirje Jätsa andis ülevaate lastetööst ja kutsus üles nõukogu liikmed kaasa aitama lastetöös ning tooma oma lapsi ja lapselapsi lastekirikusse. Ta andis edasi ka kutse piiblitundi „Piibel kõõgis“.

Õpetaja Kristo Hüdsi andis ülevaate, kuidas on tal läinud esimesed kuud abiõpetajana. Koguduse teenimise ülesanded jagab piiskop Tiit Salumäega. Neli ja pool kuud abiõpetaja ametis on olnud tihe ja tegus. Kogudus on ta väga toetav ja tubli.

Juhatus esimees Madis Kütt tutvustas majandusaruannet. 2018 aasta eelarve oli kinnitatud mahus tulud: 48400 € ja kulud: 50909 €. Aasta lõpuks olid tegelikud tulud 49987,20 € ja kulud 53503,19 €.

Koguduse kohustused kirikukeskuse ees on täidetud. Revident andis oma hinnangu. Nõukogu kinnitas aruande. Koguduse eelarve 2019. Koguduse juhatus esitas nõukogule eelarve eelnõu summas tulud 64290 € ja kulud 66050 €. Juhatus tänab kõiki lahkeid annetajaid. Koguduse tööd saame teha annetuste abiga. Nõukogu kinnitas koguduse 2019. aasta eelarve.

Madis Kütt andis ülevaate kinnisvara olukorrast. Kantseleimaja korrastamine jätkus, välisviimistluse tööd viidi lõpule, noortetuba sai keskkütte.

Koguduse teenetemärgiga autasustatud Sirje Kaasik nimetati koguduse nõukogu auliikmeks.

Koguduse praktilises elus on lahendamist vajavaid küsimusi. Vaja on vabatahtlike abilisi mitmesse olulisse tööloiku.

Pikaaegne ustav kirikumees Arnold Korjus on EELK Diakooniahaiglas. Kirikumehe ülesandeid on täitnud Jane Madi. Jaani kiriku ja Jaanimaja ning kantselei koristamine on vabatahtlike õlgadel. Vaja on abilisi. Erinevaid ülesandeid on palju. Vanad ustavad koguduse liikmed, kes on neid ülesandeid kandnud, on kõrvale jäänud ja mõnedki neist oleme juba ka matnud. Lillepeenrad vajavad uut hoolitsetajat, vaja on abikäsi kiriku ja koguduse majade juures tänavate puhastamisel. Vaja on leida ka Jaani kiriku vabatahtlikud valvurid suveperioodiks. Õpetaja palub kõigil mõelda oma võimalustele ja võimetele abi osutamisel.

Hõbeleeri ja Haapsalu 740. aastapäeva tähistame on Valge Daami päevade ajal, pühapäeval 18. augustil.

Suur ettevõtmine koguduse kooridele on osalemine üldlaulupeol.

Koguduse ekskursioon viib laulukoori ja teised huvilised 6.-8. juunil Petserisse ja Pihkvasse.

Koosoleku lõpetas ühine võimas laul "Kindel me usk kui põhja paas, kaljule rajatud hoone. Aegade jooksul igal maal varises tornide kroone. Kellade kutse aga jääb, noori ja vanu kutsub sääli pöörduma Jumala poole....". Õpetaja saatis nõukogu liikmed koduteele õnnistussõnadega.

Lydia Kalda

Koguduse nõukogu ja juhatuse liige

KOGUDUSE JUHATUSE KOOSOLEK MÄRTSIS.

15. märtsil toimunud juhatuse koosolekul arutati koguduse kinnisvara küsimusi ja vajalikke remonte. Käesoleval aastal on plaanis alustada Haapsalu Jaani kiriku oreli remondiga. Möödunud aastal tegi organist Lea Salumäe üleskutse oma sünnipäeva külalistele koguda annetusi oreli remondiks. Hõbeleeripäeva korjandus tehti samuti oreli remondi heaks. Haapsalu linn on toetanud oreli remondi esimest etappi käesoleval aastal. Toomkiriku valgustuse renoveerimise toetus Vabaerakonna ettepanekul ei ole veel laekunud. Muinsuskaitse Amet on otsustanud toetada Jaani kiriku torni renoveerimise projekteerimist. Koguduse maja Ehte 4 juures vaja korrastada veetrass ja vaadata läbi arenduse ettepanekud.

Võeti teadmiseks, et alates märtsi kuust juhib EELK Haapsalu Perekeskuse tööd Velda Veia. Hetkel ei ole selge, kus Perekeskus oma tegevust jätkab, kas Jaanimajas või Ehte 4 majas.

Koguduse koor osaleb laulupeol, seejärel jäävad koguduse koorid suvepuhkusele. 18. augustil toimub hõbeleer. Organiseerimisel on lubanud olla abiks Siiri Mikk ja Aet Peterson.

Sellel suvel on tulemas XXVI Haapsalu Vanamuusika festival, P. Tšaikovski festival, C. Kreegi ja Valge Daami aja kontserdid.

Koguduse annetasmüügi külastatavus on vähenenud. Arutusel oli, kas neid ruume võiks tulevikus kasutada mõnel teisel eesmärgil.

Soomes olevate sõpruskoguduste nõupidamine on Turus 24. aprillil. Osalema ootame Helsingi Haaga, Loviisa, Turu Miikaeli ja Korsnäsi koguduse esindajaid. Haapsalu kogudust esindavad Tiit Salumäe, Madis Kütt, Kalle Jätsa ja Eve Trei.

Koguduse väljasõit Petserisse toimub 06.-08. juunil. Reisi korraldab Lia Salumäe ja reisijuht on Ülla Paras. Traditsiooniline 20. augusti ekskursioon toimub jalutuskäiguna vabaduse radadel Haapsalus.

Lastetöötajad Sirje Jätsa ja Maria Strauss sõidavad lastetöö suvelaagrisse Saaremaale Kihelkonnale. Lastetöö sügishooaeg algab 06.-08 septembril laste- ja noortelaagriga, teemaks on Haapsalu 740. juubeliaasta. Eesmärgiks on kaasata ka naaberkogudusi (Ridala, Martna, Lääne-Nigula).

Informatsioonina võeti teadmiseks, et SA Haapsalu ja Läänemaa muuseumiga (SALM) toimub järgmine koosolek 1. aprillil. Koguduse kodulehte on kavas värskendada. Haapsalu koguduste ühisnoorteõhtu on 5. aprillil kell 19 Jaani kirikus. Arutati annetuste tegemise võimalusi. EELK Toetusfondi QR-koodiga annetussüsteem vajab veel arendamist, et annetamist lihtsamaks teha.

Kristo Hüdsi

UHKUSE JA RÕÕMUGA LAULUPEO OOTUSES!

9. märtsil k.a. osales meie koguduse koor Haapsalus suvise üldlaulupeo maakondlikul ühisproovil. Mis tundeid tekitab lähenev juubelilaulupidu lauljates ja kas laulud on juba selged? Kas lauljatel on kujunenud välja ka oma lemmiklaulud?

Lydia sõnul andis just hiljutine ühisproov talle kindlustunde, et eesmärgi poole liigutakse jõudsate sammudega. „Üldjuhul lausa pakatasid rõõmust ja energiast, vürtsitasid lauluproovi mahlaka huumoriga ja jagasid lauljatele kiidusõnu,“ meenutab ta proovist saadud emotsioone.

Koorijuht Lia hinnangul on koor olnud väga tubli ja läbinud edukalt esimese vooru: “Üldjuhul hindasid meie koori esinemist sümpaatseks ja südamlikuks. Nüüd harjutame edasi ja loodame, et peoleminek õnnestub,“ on Lia lootusrikas. Sellekohane otsus langetatakse kooride 2. ülevaatusel, mis toimub Haapsalus 4. mail. Kuna tänavuse juubelilaulupeoga tähistatakse 150 aasta möödumist esimesest laulupeost, kaasneb peoga ka tavalisest suurem vastutus.

Segakooride laulupeolaulikus on 15 laulu. Mare ja Heli arvavad, et koor on kenasti graafikus ja laulud hakkavad selgeks saama. Olavi seevastu täheldab, et palju tööd on veel tegemata. Sigrid on püüdnud korralikult proovis käia ja laule õppida, kuid kinnitab, et alati saab paremini. Koorijuht Sirje kiidab lauljate optimismi ja püüdlikkust, kuid muretseb, kas mai alguseks saab ikka kõik selgeks. „Repertuaar on meie väikese koori jaoks liiga raske. Häälerrühmadega on veel vaja palju kokku harjutada,“ nendib Sirje. Ka lauljate hinnangul on repertuaar varasematest laulupidudest keerulisem. Heli arvates ongi laulupidu mõeldud usinatele eestlastele, kellele meeldib koos laule õppida ja kõvasti tööd teha.

Sigrid ja Signe ootavad pidu väga ja on kindlad kohaleminejad ka sel juhul, kui koor ei peaks laulukaare alla pääsema. Signel on hea meel, et seekord astuvad meie koguduse koorid välja ühiste jõududega.

Mare juba ootab seda päeva, mil ta rahvariideid kapist tuulduma võtab ja mugavad mustad kingad läikima lööb. Peo eel valdab teda terve tunnete bukett: „Ootan seda ülevat tunnet, mis tuleb laulukaare all külge-külje kõrval seistes, kui sinimustvalgetest lippudest lööb silme ees kirjuks. Olen uhke, et koos minuga on laulu- ja tantsupeol esindatud mu pere - lapsed, lapselapsed ja vend. Rõõmu teeb see, et laulukaaslastega on lõbus ja saab palju nalja. Olen tänulik Loojale, kes on mulle andnud viisipidamisoskuse ja ma saan laulda kahes kooris, mis koorijuhthide järjekindla töö tulemusena on

pälvinud kiituse esimesel ülevaatusel. Loodan, et oleme laulupeol kindlad osalejad.“

Ka Varje ootab laulupidu ülevate tunnetega: „Iga koorilaulja unistus on esineda Tallinnas suurel laulupeol. Laululaval tekib võimas ühtsustunne, mida on võimatu sõnadega kirjeldada. Selle tunde ja naudingu nimel tasub laulud selgeks õppida.“ Lydiale seevastu ei meeldi laulukaare all trügimine.

Tema eelistab koos abikaasa Indrekuga publiku hulgas istuda ja kaasa laulda.

Heli ootab laulupidu õhina ja rõõmuga. Tema jaoks on eriline, et juubelipidu toimub eesti keele aastal. Helile meeldib ka Tõnu Kõrvitsa „Emakeelelaul“, mis on igati teemakohane ja mida on kerge laulda. Oma suvisteks lemmikuteks ennustab ta ühislaule "Puud ma laulan haljusesse" ja "Üksi pole keegi", regilaulud on talle juba lapsepõlves väga armsaks saanud, kui need vanaema huultelt kõlasid.

Marele meenuvad hetkel repertuaarist esimesena Kadri Voorandi "Ära mind lahti lase" ja Tõnis Mägi "Ilus oled, isamaa". Sigridi arvates on seekord kõik laulud ilusad ja just laulusõnad need, mis hinge lähevad. Signe toob lauluautoritest esile Pärt Uusbergi, kes on loonud väga südamliku laulu "Igaviku tuules" Juhan Liivi tekstile.

Varjel seevastu puudub segakoorilaulude hulgas oma lemmik, sest laulud on tema arvates liiga tõsised. Olavi arvab, et kui kõik laulud on pisisajadeni selged ja laulupidu käes, siis alles laulupeol selgub tema lemmiklaul.

Ka Lydial ei ole tänavuste laulude hulgast lemmikut välja kujunenud: „Mul võtab päris pikalt, et miski hinge poeks.“ "Kannel" meeldib talle seetõttu, et ta õpib ka ise parasjagu hiiu kannelt mängima. „Selles laulus on ürgset väge, tekst on tihe, muusika rändab ühest helistikust teise, tempod vahelduvad,“ loetleb Lydia. Kui see keeruline laul laulupeol korda läheb, siis on see tema arvates maailmaime.

Koorijuht Lia arvates on iga laulupidu väga hea võimalus koorile end kokku võtta ja siis laulukaare all kogeda, et kogu töö ja vaev on end kuhjaga ära tasunud. "Laulupidu ongi ennekõike lauljate pidu," nendib Lia.

Maria Strauss

MÄRTSIKUU PIIBEL KÖÖGIS.

Olen varemgi Johannese Sõnumites kirjutanud. Seekord teen kokkuvõtte möödunud kuu Piibel köögis kohtumisest, mis toimus 23. märtsil. Kokanduslikul teemal kohtume esimest korda. Kirjutada meeldib mulle märksa rohkem kui süüa teha. Minu osa piirduski vaid küpsetuspaberi lõikamisega, kuklite asetamisega sellele ja puuviljade viilutamisega. Ilm oli väga udune ja märg. Tulime kokku, et osaduses olla, koos Piiblit uurida ja piibliteemalist toitu valmistada. Piiblitunni teemaks oli prohvet Saamueli ema Hanna ja toiduks Tootatud maa puuviljasalat.

Karin oli väga põhjaliku piiblitunni ette valmistanud. Alguses uurisime nime Hanna päritolu ja tähendust. Hannast on juttu ainult Vana Testamendi 1. Saamueli raamatu 1. ja natuke ka 2. peatükis. Nende peatükkide perekonnanaloo peategelane on Hanna. Tema mehel Elkanal oli 2 naist: Hanna ja Peninna. Hanna probleem on lastetus, Peninnal on lapsi. Viljakust peeti vanas Iisraelis Jumala õnnistuseks, viljatust Jumala needuseks ja karistuseks pattude eest. Lastetud naised olid põlu ja halvaksapanu all, neist ei peetud lugu, neid alavääristati.

Loeme, et Elkanal oli kaks naist. Alguses oli Hanna, kes aga ei saanud lapsi. Tavaliselt lahutasid mehed end oma viljatust naisest. Selleks oli neil Moosese Seaduse järgi õigus. Elkana oleks võinud Hanna minema kihutada, anda talle lahutuskirja ja abielluda uuesti. Kuid Elkana armastas Hannat ja lahendas probleemi nii, et võttis endale teise naise Hanna kõrvale. Uus naine Peninna saab lapsi ja Elkana on rahul: tema sugu kestab edasi ja ta saab elada oma naise Hannaga. Ilmselt tundis Peninna iga päev ja „iga oma keharakuga“, et Elkana armastab Hannat rohkem kui teda. Peninna maksab oma armukadeduse kätte Hannale, solvates, mõnitades, alandades teda viljatuse pärast. Hanna elu on Peninna tõttu tõeline põrgu. Saame teada, et Elkana oli väga jumalakartlik mees. Elkana ja tema pere läksid igal aastal ohverdama Jumala pühamu juurde Siilosse. Lugesime, kuidas ohverdamispäeval jagas mees nii Peninnale kui ka tema lastele ohvrilihatükke, Hannale andis ta „märgatavalt suurema osa“ kui teistele. Aga Hanna ei söönud, vaid nuttis. Peninna solvas teda rängalt. Kõige rohkem valu tegi Hannale ilmselt see, et Peninnal oli teatud mõttes „õigus“, sest ta ju oligi lasteta ja viljatu. Hanna

lepip alandlikult kiusamisega ega astu talle vastu, ent samas keeldub leppimast, et Jumal oli sulgenud ta lapsekoja ja astub meeleheitlikku palvega Jumala ette.

Hanna läheb kogudusetelgi juurde palvetama, kus preester Eeli teda nägi. Hanna palve oli alandlik, ta ei tea, miks Issand on sulgenud tema lapsekoja, ta ei tea, miks Issand on keeldunud teda õnnistamast ja ta loodab ainult Issanda armu ja halastuse peale. Hanna annab Jumalale tötuse, et annab lapse, kui Jumal selle talle kingib, Jumalale tagasi. Sellest näeme, kui väga lastetus ja Peninna mõnitamised tema viljatuse pärast pidid olema Hannat puudutanud. Saame teada, et Eeli ütleb peale palvetamist Hannale, et Iisraeli Jumal täidab tema palve. Hanna võtab tema sõnu nagu Jumala enda sõnu ja läheb ja sööb ega ole enam kurb. Hanna jääbki lapseootele ja sünnitab poja, nagu ta oli Jumalalt palunud, ta paneb poja nimeks Saamuel. Hanna viib oma 3-aastase poja teenima Jumala pühamusse preester Eeli juurde. Saamuelist saab suur prohvet, kes võib ametisse kaks esimest Iisraeli kuningat: Sauli ja Taaveti.

Töötatud maa puuviljasalatis asendasime arbuusi apelsini viljalihaga ja värsked viigimarjad kuivatatud viigimarjadega. Muidu oli kõik retseptikohane.

Töötatud maa puuviljasalat 6-8 inimesele.

1 väike arbuus; 1 melon; 1 karp seemneteta rohelisi viinamarju; 1 karp tumedaid viinamarju; 1 banaan; 6-8 värsket viigimarja; salatilehti; Töötatud maa salatikaste.

Lõika arbuus ja melon kuubikuteks või pallikesteks, poolita viinamarjad, viiluta banaan. Koori ja viiluta viigimarjad. Aseta salatilehed ja puuviljad madalale serveerimisalusele ja pane aluse keskele kausike salatikastmega. Või sega kõik salatiained omavahel. Paku hästi jahutatult.

Töötatud maa salatikaste (u ¾ tassi).

½ tassi oliiviõli; 1 tl mahedat sinepit; ¼ tassi puuviljaäädikat; 1 sl mett; ¼ tl terveid seesamiseemneid; 1/8 tl terveid köömneid; ¼ tl terveid koriandriseemneid; 1/8 tl purustatud küüslauku; ½ tl soola; värskelt jahvatatud musta pipart.

Sega õli ja sinep omavahel ja lisa kõik muud ained. Kalla segu suletavasse purki või pudelisse ja loksuta tugevalt.

Anne Vooremaa

TALGUPÄEV LAUPÄEVAL 13. APRILLIL KELL 9 – 12.30.

Ootame väga teid kõiki, tööd on nii naistele kui ka meestele. Teeme koos oma koguduse ümbruse ja ruumid korda. Talgupäeva juhivad Kalle Jätsa ja Madis Kütt- Võta kaasa töökindad ja ka sõber!

Tööd, mida kavatsime ära teha, on järgmised: Jaani kiriku ruumi sisene koristamine, akende pesu (ka aknaplekkide puhastamine), võib-olla ka pööningu koristuse lõpetamine (näiteks metalli jäätmed), õuede riisumine ja lillepeenarde korrastamine, kantselei raamatulao korrastamine, endise garaaži seintelt vana laudise ja kipsi eemaldamine.

Info ja registreerimine: Kalle Jätsa, kallejatsa@gmail.com, 5062508

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Nõnda, ma ütlen teile, tõuseb rõõm Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes meelt parandab.

Luuka 15:10

Püha Vaim on see, kes toob meid patutundmisele. Kui oleme Püha Vaimu kaasabil saanud oma pattudest teadlikuks, siis ainus õige tee on pöörduda kahetsuses Jumala poole ja paluda, et Tema andestaks meile meie patud Jeesuse Kristuse pärast. Ja armuline Jumal andestab meile, nii nagu Ta on töötanud andeksandmist igale kahetsevale patusele. Kuid mis nüüd edasi saab? Elu näitab, et õige varsti teeme neidsamu patte jälle uuesti. Jälle kahetseme ja jälle patustame. See kahetsemise ja uuesti patustamise nõiaring kestab aastaid, aastakümneid, võib-olla isegi meie elu lõpuni. Kas Jumal ongi seda tõesti niimoodi mõelnud ja kavatsenud?

„Parandage meelt!“ oli Jeesuse ja Tema apostlite kuulutuse sisu. Meeleparandus tähendab radikaalset lahtiütlemist patust. See tähendab täielikku meelemuutust, 180-kraadist pööret meie tegemistes, mõtetes, hoiakutes ja suhtumistes. Patu tunnistamisest ja kahetsemisest ei piisa. Pelga kahetsemisega jääme pidama poolele teele. Jumala tahe ja eesmärk on meie pühitsus, see, et me vabaneksime üha enam ja enam oma pattudest. Inglise taevast rõõmustavad vaid sellise patuse pärast, kes tõesti meelt parandab ja oma patust igaveseks loobub.

Üks kristlik mõtleja küsib: „Kui te pole homme paremad kui täna, siis mille jaoks teile üldse homset vaja on?“ Miks meie ei taha paremaks saada? Miks me nii kergesti lepime oma pattudega? Üks põhjusi on ilmselt see, et me ei tunneta tõeliselt Jumala pühadust. Oma patuga püha Jumala ees seistes peaksime kogu hingepõhjast häbenema, sügavalt kurvastama, ahastama, mõistma oma pattude koletislikkust. See motiveeriks meid ka tõeliselt meelt parandama – me lihtsalt ei saaks enam endist viisi jätkata. Õigeusu mungad paluvad endale „pisarate andi“ – võimet tunda tõelist kurvastust ja nutta oma pattude pärast. Jeesus ei surnud ristil selleks, et me jääksimegi ühtesid ja samu patte surmani andeks paluma. Mis oleks, kui võtaksime vastu otsuse käesoleva aasta Ülestõusmispühadest kuni järgmise aasta Ülestõusmispühadeni üks patt oma elust välja juurida? Üksainus patt aasta jooksul. Ja igal järgmisel aastal jälle üks patt. Kui palju paremad võiksime siis olla 5 või 10 aasta pärast?

**Püha ja auline Issand, armastuse ja halastuse Isa!
Me täname Sind, et Sina tahad seada meid
puhtana, pühana ja plekituna enda ette,
et meie iseloom peegeldaks Sinu armsa Poja
Jeesuse Kristuse püha ja täiuslikku loomust.
Anna meile, kallis Isa, tahet, jõudu ja otsusekindlust,
et võitleksime oma patu vastu ja võidaksime Sinu väes.
Juhi meid õigele meelega parandusele,
et võiksime puhta, püha ja armastava südamega
täna, kiita, ülistada ja austada Sind igavesti.**

Karin Teder

ÜLESTÕUSMISPÜHADEST.

Alates tuhkapäevast kuni Ülestõusmispühadeni keskendumine Jeesuse Kristuse kannatustele ja Tema ristisurmale – see on, mida me meenutame, millele me mõtleme, mida püüame kujutlustes läbi elada. Eriti intensiivselt mõtleme kõigele, mis Jeesusega juhtus, kannatusnädalal ehk Vaiksel Nädalal, mil päev-päevalt Temaga koos käies jõuame Suurel Reedel Kolgatale, kus toimus kogu maailmaajaloo suurim ja seda enim mõjutanud sündmus. Selle sündmusega kaasnev tohutu pinge, lein ja valu leiab juubeldavalt rõõmurikka lõpplahenduse Ülestõusmise pühapäeva varahommikul, kus võime üksteist tervitada sõnadega: Kristus on surnuist üles tõusnud! Ta on tõesti üles tõusnud!

Meie, kaasaja usklikud, kes me oleme kuulnud, mõistnud ja uskunud kristliku kuulutuse põhisõnumit, teame väga hästi, mis on ristisündmuse tähendus ja mõte. Me teame, et Jeesus Kristus suri ristil meie pattude eest. Me teame, et Jeesus võttis enda peale meie patukaristuse, surma, mille

meie olime ära teeninud, kuna olime sõnakuulmatud Jumala käskude suhtes ja mässasime Tema vastu. Teame ka, et nüüd, pärast Jeesuse surnuist ülesäratamist, võime andeks saada oma patud, kui neid siiralt kahetseme, Jeesusesse uskudes Tema poole pöördume ja andestust palume. Selline on olnud Kiriku kuulutus, mida oleme uskunud ja mille tõesust oleme kõik oma usuelus kogunud.

Ent Jeesuse ristisurma tähendus ja mõte pole Tema järgijatele alati nii enesestmõistetavalt arusaadav olnud. Üle 2000 aasta tagasi toimunud Kolgata sündmus oli Jeesuse jüngritele tõsine probleem. Teame, et jüngrid olid Jeesuses ära tundnud Messia, kelle tulekut oli Jumal juudi rahvale aastatuhandete vältel korduvalt töotanud. Messias pidi tooma vabaduse Jumala äravalitud rahvale, päästma nad kõigi vaenlaste käest ja looma uueks nende suhte Jumalaga. Jeesuse enneaegne surm purustas kõik jüngrite lootused. Jeesuse surm näis tõestavat, et Ta polnud Messias. Kas jüngrid olid uskunud valet?

Kui ülestõusnud Jeesus end oma jüngritele ilmutas, oli see jüngritele suureks usukinnituseks. Jumal ise oli Jeesuse õigeks tunnistanud ega lasknud Teda jääda surmavalda. Jeesus oli tõeline Messias! Ent nüüd kerkis täie teravusega üles uus küsimus: miks pidi Messias üldse kannatama ja surema sedavõrd julma ja häbiväärsesse surma? Miks laskis Jumal seda Messiale juhtuda? Mis oli selle kõige mõte? Meile, kaasaegsetele usklikule, tõstatub see küsimus sellisena: kuidas jõudsid Jeesuse jüngrid arusaamiseni, et Jeesuse ristisurm toimus „meie eest“, meie pattude lunastamiseks?

Evangeeliumidest võime lugeda ülestõusnud Jeesuse kohtumisest oma jüngritega. Mitte üheski neist ei kirjutata, nagu oleks Jeesus neile selgitanud oma surma tähendust. Ent Luuka 24:44-45 loeme: *Siis ütles Jeesus neile: „Need on mu sõnad, mis ma teile rääkisin, kui ma olin alles teiega, et kõik peab täide minema, mis Moosese Seaduses ja Prohvetites ja Psalmides minu kohta on kirjutatud.“ Siis ta avas nende mõistuse kirjadest aru saama ja ütles neile: „Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal päeval üles tõusma surnuist.“* – Jeesus juhatas oma jüngrid Pühakirja juurde. Nad pidid Pühakirjast leidma vastuse tekkinud küsimusele: mis oli Messia kannatamise ja surma põhjus?

Väga palju on Vanas Testamendis tekste, mis räägivad Messiasist, kuid mitte kuskil mujal ei räägita nii otsesõnu sellest, mis erutas jüngrid, kui prohvet Jesaja raamatu 53. peatükis. 8. sajandil eKr elanud prohveti sõnad osutusid ettekuulutuseks Kolgata sündmusele ja selle sündmuse selgituseks. Hea oleks meil kõigil lugeda seda peatükki „Jahve kannatavast sulasest“ tervikuna; toome siinkohal ära ainult kõige kõnekamad lõigud:

Salmid 3-4: *...ta oli põlatud ja me ei hoolinud temast. Ent tõeliselt võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid.* Salm 5: *Karistus oli tema peal, et meil oleks rahu, ja tema vermete läbi on meile tervis tulnud.* Salm 6: *Issand laskis meie kõigi süüteod tulla tema peale.* Salm 11: *oma tarkusega teeb mu õiglase sulane paljusid õigeks, sest ta kannab nende patusüüid.* Salm 12: *ta tühjendas oma hinge surmani ja ta arvati üleastujate hulka; tema aga kandis paljude pattu ja seisis üleastujate eest.*

Meile, kes me juba „tõde teame“, on need salmid lihtsalt kinnituseks kristliku kuulutuse õigsusest; Jeesuse jüngritele pidid need olema aga neid põhjalikult vapustanud avastuseks. Oma viimasel paasasöömaajal koos jüngritega, seades sisse Püha Öhtusöömaaja riituse, viitas Jeesus oma peatse surma lunastuslikule iseloomule, ent nagu nii sageli varemgi, ei mõistnud jüngrid Teda ka seekord. Nüüd pidid Issanda sõnad neile meenuma.

Jüngrite suur avastus sai aluseks praeguseks juba kaks aastatuhandet kestnud teoloogilisele mõttetööle, erinevate lunastusteoloogiade loomisele, ristisündmuse erinevatele interpretatsioonidele – ent ilmselt mitte ükski teoloogiline spekulatsioon ei kaalu üles seda mõistmist, mis pidi tulema igale üksikule jüngrile: nende igäihe väga isiklik, väga intiimne seos Jeesuse surmaga, Tema ristiga. Nad mõistsid, et kuigi nemad polnud Jeesuse surmamõistjate hulgas, olid nad siiski igäüks Tema surmas süüdi. Nad mõistsid, et ka nende patud olid põhjuseks, miks Jeesus pidi kannatama ja surema. Nad mõistsid, et ka pärast pattude andekssaamist jäävad nad igaveseks väga tihedalt, ülimalt tihedalt seotuks Jeesusega ja Tema ristisurmaga – et Tema rist hakkab nüüdsest kujundama kogu nende elu. Kas meie, kaasaegsed kristlased, suudame täielikult mõista oma osa Jeesuse surmas: et need olid ka MINU patud, mille pärast meie Issand suri? Pikk ettevalmistusaeg enne Ülestõusmispühi on meile abiks selle arusaamiseni jõudmisel, kui me seda aega ainult õigesti kasutame.

Ülestõusmispühi on Kristuse Kirik ilmselt pidanud päris „algusest peale“. Esimesed kirjalikud

tõendid Ülestõusmispühade tähistamisest pärinevad 2. sajandist pKr, kuid Kristuse ülestõusmise mälestamist kristlaste poolt esines kindlasti juba märgatavalt varem. Paastuaeg, läänekirikus 6,5 nädalane meeleparanduseks mõeldud ettevalmistusperiood enne pühi, meenutab meile Jeesuse 40-päevast paastumist kõrbes. Paastuaega peeti juba alates apostellikest aegadest, ent selle täpsem korraldus määrati kindlaks Nikaia I kirikukogul 325. a pKr. Paastuaeg oli usuõppijate ettevalmistamisaeg ristimiseks ja patukahetsemisaeg patustanutele. Paastuajal kehtisid kindlad toidupiirangud, mida ei järgitud pühapäeviti.

Paastuaja viimast nädalat enne Ülestõusmispühi tunneme kui Suurt Nädalat või Vaikset Nädalat. See algab Palmipuudepühadega ja selle tähenduslikumad päevad on Suur Neljapäev, mil Kirik tähistab ja meenutab Püha Öhtusöömaaja sisseseadmist Jeesuse poolt, ning Suur Reede, leinapäev, Jeesuse ristilöömise päev. Paljudes kirikutes algab Ülestõusmispühade tähistamine Vaikse Laupäeva hilisõhtul paasaöö missaga, mille juhatab sisse paasaküünla süütamine. Paasaküünla valgus sümboliseerib Kristuse võitu kõigi pimeduse, patu ja kurjuse jõudude üle. Esimesed kirjalikud teated paasaküünla süütamisest paasaöö missal pärinevad aastast 384 pKr; 10. sajandiks oli see komme juba kõikjale levinud. Komme ristida kristliku usu omaks võtnuid just paasaööl ulatub varase kristluse aegadesse, arvatavasti 4. sajandisse, kui oli saanud reeglisk ristida usuletulnuid ainult üks kord aastas, Ülestõusmispühadel. Juubeldavalt rõõmus kristlik tervitushüüd Ülestõusmispühapäeva varahommikul „Issand on tõesti üles tõusnud!“ pärineb Pühakirjast (Luuka 24:34).

Kristlus on akumulierenud, muuhulgas ka seoses Ülestõusmispühadega, mitmeid rahvalikke kombeid, mis pole kristlikku algupära. Meilgi on ka kristlaste hulgas kombeks saanud lihavõttemunade värvimine. Munade värvimise kombest kristlaste seas on esimesi teateid 13. sajandist. Muna ise on iidne elu ja uussünni sümbol, kristlastele ka ülestõusmise sümbol. Seest tühi šokolaadist lihavõttemuna sümboliseerib Jeesuse tühja hauda. Õigeusu traditsioonis värvitakse munad punaseks, sümboliseerimaks Jeesuse ristil valatud verd.

Karin Teder

ÜLESTÕUSMISPÜHADEKS.

*oma elurattas ära vaid tõtle
peatu ja mõtle
sea palveks käed
usu ja looda
armastusega südames siis tunned ja näed
Kristus on üles tõusnud
oled lunastatud Tema väes*

Tiia Laar

PILTE MÄRTSI SÜNDMUSTEST.

Koguduse nõukogu koosolek Jaani kirikus 17. märtsil.

Kogudusekooli avatund 21. märtsil

Lääne praostkonna sinodil 28. märtsil valiti praostiks Kaido Saaki ja abipraosti kt Külliki Valk.
Pealiturg oli peapiiskop Urmas Viilma.

25. märtsil suurküüditamispäeva mälestuspalvus Jaani kirikus.

SÜNNIPÄEVAD APRILLIS.

1. aprill	Lii Habak	
2. aprill	Margus Jõgilaine Siim Siht Ekke Oskar Engman Tuuli Lauringson	5
3. aprill	Geterin Avila Markus Rafael Kalda	
5. aprill	Silvi Tarang Mia Peetris Andra Paadik	
6. aprill	Indrek Jets Rebecca Martin	
7. aprill	Hembo Soon	71
8. aprill	Liisa Maria Kaareste	
9. aprill	Andero Kanarik	
10. aprill	Jaan Põrk	81
11. aprill	Sander Gontmacher Lisanna Gontmacher	
12. aprill	Urmas Kolga Ott Raatpalu Rahel Aurelia Strauss	
14. aprill	Ilmar Aasna Drevon Küttem Jarmo Jammer Janno Jammer	60 10
15. aprill	Elo Eesmäe Kaire Klaos	40
16. aprill	Niina Prümmel Raul Tammet	90 70
18. aprill	Merle Ojasild	
19. aprill	Mark Marcel Schwindt	
20. aprill	Endel Kõrm Emely Koplmaa	89
23. aprill	Eve Aedmäe Lauri Luik Hans Sägi	82
24. aprill	Selma-Edna Kõiv Lauri Fredrik Kariis	89
25. aprill	Lehte Palts Aron Tomingas	
26. aprill	Aleksander Jõkk	
27. aprill	Marlene Schwindt	15
28. aprill	Marika Järve Jüri Põldver	
29. aprill	Rebecca Riin Laasi	
30. aprill	Ivar Boman Velta Mägi Ahto Borman Heiki Tomingas	88 74

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

NATUKE NALJA.

Preester kohtab paastuajal võõrastemajas talunikku, kes parajasti valmistub suurt pörsapraadi hävitama.

"Kurat võtab su ära, kui sa nõnda paastu rikud!" ütleb ta tõredalt.

"Ei see märka miskit, auväärt isa," kostab talunik. "Enne praadi söin ma kala ja peale söön juurvilja. Vaatab kurat eest- või tagantpoolt, ikka näeb ta vaid paastutoitu.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirikus toimuvad pühapäevased jumalateenistused 13. jaanuarist kuni 20. aprillini.

Toomkirik on avatud piletiga reedel ja laupäeval kell 11 – 16 ja pühapäeval kell 13 – 16.

Vaata www.haapsalulinnus.ee

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hüdsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.ee 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovide, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.